

Heidi Hvidberg-Hansen
Autorisationsnummer: 90100-1587

Afgørelse

Psykolognævnet modtog den 26. april 2023 en henvendelse fra [henvender] om dit virke i forbindelse med en sagkyndig erklæring om [far] dateret den 19. oktober 2022, som du har udarbejdet for [opdragsgiver].

Psykolognævnet har afgjort sagen på et møde den 12. oktober 2023.

Resultatet er:

- Psykolognævnet udtaler alvorlig kritik af dit faglige virke i sagen.

Det betyder, at du i væsentligt omfang ikke har levet op til dine forpligtelser som autoriseret psykolog i den konkrete sag.

På de næste sider kan du læse begrundelse, regler med videre.

Venlig hilsen

Vivi Sønderkov Møller
Stedfortræder for formanden for Psykolognævnet

27. november 2023

J.nr. 23-37513

Psykolognævnet
Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk
www.ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer Psykolognævnet sagen

Psykolognævnet vurderer, at du ikke har udvist omhu og samvittighedsfuldhed i dit virke i sagen, og at du ikke har udvist omhu ved udfærdigelsen af erklæringen.

Psykolognævnet vurderer, at du i væsentligt omfang ikke har levet op til dine forpligtelser som autoriseret psykolog i sagen, og at der derfor er grundlag for at udtale alvorlig kritik.

Hvad er afgørende for sagen

Ifølge opdraget i sagen havde du til opgave at udarbejde en sagkyndig erklæring vedrørende [far] og hans forhold for at få belyst, hvad der er bedst for barnet [navn] i forhold til [opdragsgiver]'s sag om samvær.

Vurderinger og konklusioner er ikke underbygget

Det er Psykolognævnets vurdering, at dine vurderinger og konklusioner om faren i erklæringerne ikke fremstår tilstrækkeligt fagligt velbegrundet, da dine vurderinger og konklusioner fremstår baseret primært på dit kliniske indtryk af faren.

Nævnet lægger ved vurderingen vægt på, at du ikke har sammenholdt oplysningerne fra dit kliniske indtryk med resultaterne fra din psykologiske testning af faren. Du har ligeledes ikke i tilstrækkeligt omfang sammenholdt dit kliniske indtryk med oplysninger fra sagsakterne.

Fx fremgår det af opdraget, at baggrunden for anmodningen om den sagkyndige erklæring bl.a. var sagens oplysninger om farens omfattende ustabilitet i forhold til samværet med barnet gennem årene og den anden forælders bekymringer og beskrivelser af "*psykisk vold, chikane og rigiditet*" fra farens side.

Du anfører om dit kliniske indtryk af faren: "*Han er noget usammenhængende, og synes a have svært ved at bevare koncentrationen. Han har ved flere lejligheder måtte mindes om det oprindelige spørgsmål*" og videre: "*Hans koncentrationsevne er nedsat, men det skønnes primært relateret til forpinthed af det affaktivt indhold i hans oplevelsesverden.*". Nævnet henviser til erklæringens side 6 og side 7

På baggrund af NEO-PI-3 anfører du på side 14 i erklæringen: "*Der tegner sig en meget idealiseret profil hos faren [...] Det er vurderingen at [faren]*

ubevidst er kommet til at svare på spørgsmålene i testen mere ud fra et idealbillede af, hvordan han ønsker at fremtræde, mere end hvordan hans faktiske personlighed er sat sammen."

Du anfører på side 15 om MMPI2: *"Der er overordnet tendens til gardering i hans svarstil, og han har muligvis en tendens til at tegne et lidt mere positivt billede af sig selv, end svarende til realiteten. Dette skønnes ikke at bero på bevidst at forskønne billedet, men vurderes at kunne have årsag i en generel måske manglende præcision i selvindsigt når det gælder svære emotionelle forhold."*

Endvidere anfører du på side 15 og side 16 i erklæringen: *"Det altovervejende fremherskende resultat af Rorschach testningen angår en udtalt følelseshæmning, manglende kontakt til egen egomestring, svære coping-deficits, og en udtalt tendens til depressivitet. Der ses en kronisk tilstand af overbelastning og skadede mestringsfunktioner" og at: "[...] hans mentale funktioner synes svært belastede og han fremstår stressbar og nedsat stand til at affektregulere."* Du anfører også: *"[...] hans kognitive funktioner, som er prægede af manglende koncentration, fejlperception og nedsat evne til informationsbearbejdning."*

Du anfører samtidig på side 16 i erklæringen, at: *"Hverken NEO PI-3-personlighedstesten eller MMPI-2 personlighedstesten har afgivet valide brugbare resultater, idet profilerne har ligget meget langt fra den kliniske observationer af [faren]."*

Det er på den baggrund nævnets opfattelse, at erklæringen derved kommer til at fremstå som ensidigt baseret på det kliniske indtryk, idet de testsvar, der ikke bekræfter dit kliniske indtryk, ikke inddrages i vurderingerne til brug for besvarelsen af opdraget, men uden faglig begrundelse forkastet som ikke-brugbare.

Det fremgår endvidere ikke af erklæringen, hvordan farens tanker og udtalelser om sig selv/hans selv-billede, det manglende samarbejde med moren, forholdet til barnet m.v. er forsøgt afdækket nærmere i undersøgelsen.

Nævnet lægger desuden vægt på, at du har fravalgt kognitiv testning af faren med henvisning til de anamnetiske oplysninger, medsendte sagsakter og kliniske observationer af faren. Nævnet henviser til erklæringens side 4, hvor du, selvom du er blevet bedt om at undersøge farens kognitive evner, uden videre anfører følgende: Der har med afsæt i anamnetiske oplysninger, medsendte sagsakter, samt kliniske

observationer ikke fandtes belæg for undersøgelse af kognitive funktioner, som vurderes intakte, og det samme gælder begavelsesfunktioner.

Det er på den baggrund Psykolognævnets vurdering, at dine vurderinger og konklusioner af farens mentaliseringsevne og kognitive funktioner ikke fremstår tilstrækkeligt underbygget i den sagkyndige erklæring.

Det følger af Psykolognævnets praksis, at vurderinger og konklusioner skal være underbyggede og i overensstemmelse med de beskrivelser, der fremgår af erklæringen. Nævnet henviser til Psykolognævnets vejledende retningslinjer 2021 afsnit 6.1.6.8.

Mangelfuld bearbejdning af relevante oplysninger

Det er Psykolognævnets vurdering, at oplysningerne om farens mentaliseringsevne og reaktionsmønstre, herunder adfærd over for barnet ved samvær, fremstår ubearbejdet.

Fx beskriver du på side 9 i erklæringen, at faren oplyser: *"at [barnet] ikke havde lyst til at sove hos [faren]. Han havde ellers bevis for det modsatte, for han havde overvågningskamera derhjemme hvor det fremgik, at [barnet] sagde, at hun gerne ville sove hos [faren], og at hun havde det godt hos ham."*

Du beskriver videre på side 12 i erklæringen, at faren oplyser: *"[...] lagde hun sig tæt ind til ham om natten, og selvom der var helt mørkt, mærkede han, at hun vidste, at hun var hos sin far. De har også været i bad sammen, hvilket [faren] oplevede, hun syntes var sjovt."*

På side 13 i erklæringen beskriver du, at faren oplyser: *"Han har altid kun følt sig som en onkel, fremfor som far"*.

Det er nævnets vurdering, at forholdene ikke fremstår forsøgt afdækket nærmere i undersøgelsen.

På baggrund af oplysningernes karakter og opdragets indhold er det nævnets opfattelse, at du burde have gjort dig faglige overvejelser, om disse oplysninger om faren, herunder hans adfærd over for barnet, har betydning for besvarelsen af opdraget i sagen. Det er derfor også nævnets opfattelse, at du burde have søgt forholdene nærmere afdækket i din undersøgelse.

Nævnet lægger herved vægt på, at du ifølge opdraget i sagen er bedt om en sagkyndig erklæring om faren og hans forhold til brug for [opdragsgiver]'s sag om samvær mellem faren og barnet.

Mangelfuld redegørelse for testresultater

Det er Psykolognævnets vurdering, at din redegørelse for resultaterne af især Rorschach-testen fremstår uorganiseret og er meget kortfattet og dermed svært forståelig for en læser, der ikke har en psykologfaglig baggrund. Nævnet henviser til erklærings side 15.

Efter Psykolognævnets praksis skal autoriserede psykologer redegøre for alle relevante oplysninger fx fra gennemførte tests, så det er tydeligt for en læser af erklæringen, hvilke oplysninger psykologens vurderinger og konklusioner er baseret på. Der henvises til Psykolognævnets vejledende retningslinjer afsnit 6.1.6.2.

Mangelfuld besvarelse af opdraget

Det er Psykolognævnets samlede vurdering, at den sagkyndige erklæring ikke tilstrækkeligt belyser og besvarer opdraget fra [opdragsgiver].

Ifølge opdraget skulle der i den sagkyndige erklæring bl.a. indgå en psykologfaglig undersøgelse af farens kognitive evner.

Nævnet lægger vægt på, at du har fravalgt kognitiv testning af faren, hvilket efter nævnets vurdering savner fagligt belæg. Nævnet henviser til afsnittet ovenfor om "Vurderinger og konklusioner er ikke underbygget".

Efter Psykolognævnets praksis har autoriserede psykologer metodefrihed i deres tilrettelæggelse af en undersøgelse. Det er imidlertid et krav, at den autoriserede psykolog med sit metodevalg skal sikre sig, at undersøgelsens indhold er fyldestgørende til at belyse det opdrag, psykologen har fået.

Det er nævnets opfattelse, at du burde have foretaget kognitiv testning af faren henset til dit eget kliniske indtryk af faren, sagens oplysninger i øvrigt, og det anførte i opdraget.

Nævnet bemærker i den forbindelse, at der flere steder i erklæringen fremgår oplysninger om, at faren har kognitive udfordringer fx beskrives faren som "*usammenhængende*", ligesom du bl.a. beskriver, at farens "*kognitive funktioner er præget af manglende koncentration, fejlperception og nedsat evne til informationsbearbejdning*". Nævnet henviser til erklæringens side 6, side 7 og side 16.

Det bemærkes endvidere, at farens mentaliseringssevne i det kliniske indtryk fremstår mangelfuld, uden at det er blevet undersøgt nærmere.

Under afsnittet "[farens] oplevelse af samarbejdet" fremgår fx følgende: "*[farens] mener helt klart, at det udelukkende er [henvender], der er årsagen til deres manglende samarbejde. Da de flytter til [by], havde [henvender] mulighed for at køre ham i stilling som far, og oprette et samarbejde. Men det var ikke det, der skete.*" og "*[farens] kan få den tanke, at [henvender] gerne vil have gengæld for at han har nævnt at hun har en psykisk lidelse. Det hjælper nok heller ikke på samarbejdet, at hun finder ud af, at [farens] har brugt en advokat. Han kan ikke andet end at have en fornemmelse af, at [henvender] bare gerne vil have [barnet] for sig selv. Han tror dybest set, at de fleste forældre gerne vil have deres barn for sig selv, hver eneste aften. Det, med at have sit barn hos sig hver eneste aften.*"

Konklusionen kommer derfor også på dette punkt til at fremstå mangelfuld.

Hildethed

Det er Psykolognævnets vurdering, at den sagkyndige erklæring ikke fremstår som udfærdiget med den fornødne uhildethed, da erklæringen fremstår partisk til fordel for faren.

Nævnet lægger ved vurderingen vægt på ovenstående forhold særligt det forhold, at dine vurderinger og konklusioner om faren i erklæringen ikke fremstår tilstrækkeligt fagligt velbegrunderet.

Som et yderligere eksempel kan fx nævnes følgende fra erklæringens konklusion på side 17 og 18 om årsagen til farens depressive tilstand:

"[farens] lider af en kronisk belastningstilstand med recidiverende depressive symptomer. Hans depressive ækvivalenter er kongruente med den udløsende årsag; han er svært forpint af, ikke at have stabil kontakt med sin datter og af bekymringer for hendes udvikling og fremtid. Hans kognitive funktioner er påvirkede og hans opmærksomheds- og koncentrationsevne er nedsat som følge af psykisk længerevarende belastning. Han har generelt forsænket stemningsleje, tankeruminationer og tendens til selvbebrejdelser, ligesom han psykomotorisk er præget af nogen agitation og generel anspændthed. Han er- og har som nævnt været det gennem en længere årrække- i tilbagevendende kredsen om problemstillingen omkring [barnet], og hans mentale økonomi er opbrugt på sagen, sådan at det kan knibe med

at få kræfter til at vie andre følelsesaspekter i ham den fornødne opmærksomhed og energi.

[...]

Situationen taget i betragtning, og med det dilemma taget in mente, at det er selve sagen, der frembyder hans symptomidelser, er der ikke udsigt at hans symptomer vil drive over, så længe sagen pågår. Derfor finder undertegnede det praktisk nødvendigt at foretage en vurdering af, hvordan [faren] vil fungere som person og som forælder når han ikke lider af belastningsreaktioner og depressive symptomer. En sådan vurdering bygger nødvendigvis på et skøn, og validiteten er derfor ikke den samme som havde vurderingen alene bygget på den direkte undersøgelse, hvor symptomerne ikke havde været dominerende.

Før kontaktbruddet havde [faren] efter bedste faglige skøn intakte psykologiske funktioner, og indeholdt en normalt integreret personlighedsstruktur.

Det er vurderingen, at [faren]- i den situation, hvor kontakten til [barnet] genetableres og han vil have mulighed for at se hende med stabile intervaller- vil han restituere og genvinde sine psykologiske funktioner."

Det følger af Psykolognævnets praksis, at autoriserede psykologers erklæringer skal være udfærdiget med omhu og uhildethed. Kravet om uhildethed betyder, at erklæringen skal være så objektivt velbegrunder som mulig, så den hverken uretmæssigt begunstiger den, erklæringen vedrører, eller andre personer eller myndigheder. Nævnet henviser til Psykolognævnets vejledende retningslinjer 2021 afsnit 6.1.2.

Kritikkens betydning for arbejdet

På baggrund af en samlet vurdering af ovenstående forhold, herunder kritikpunkternes karakter, finder Psykolognævnet, at den sagkyndige erklæring ikke er anvendelig, og at der dermed er grundlag for at udtale alvorlig kritik.

Om Psykolognævnets afgørelse

Psykolognævnets afgørelse er endelig, og den kan derfor ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Offentliggørelse på Psykolognævnets hjemmeside

Psykolognævnets afgørelse bliver offentliggjort på nævnets hjemmeside. Det følger af reglerne, at Psykolognævnet med navns nævnelse offentliggør afgørelser om alvorlig kritik.

Afgørelsen forbliver offentliggjort i 2 år efter den dato, hvor afgørelsen er truffet. Det vil sige, at afgørelsen forbliver offentliggjort til og med den 27. november 2025.

Om reglerne

En autoriseret psykolog skal udvise omhu og samvittighedsfuldhed under udøvelsen af sit virke.

Autoriserede psykologer har pligt til at føre ordnede optegnelser, som skal opbevares sikkert i mindst 5 år regnet fra tidspunktet for den senest foretagne optegnelse.

Erklæringer, som en autoriseret psykolog afgiver i sin egenskab af autoriseret psykolog, skal udfærdiges med omhu og uhildethed.

Bemærkninger til dit hørings svar

Dine bemærkninger er i deres helhed inddraget i sagens behandling, men ændrer ikke ved nævnets vurdering af, at der er grundlag for at udtale alvorlig kritik af dit virke i sagen. Psykolognævnet henviser til begrundelsen for afgørelsen.

Oplysninger i sagen

Psykolognævnet har afgjort sagen ud fra:

- Sagkyndig erklæringen af den 19. oktober 2022
- Henvendelsen af den 26. april 2023
- Dine bemærkninger med bilag af 22. maj 2023

Regler

Her er de regler, Psykolognævnet har afgjort din sag efter.

Love og bekendtgørelser

Lov om psykologer mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 1534 af 1. juli 2021:

- 2 c, stk. 2, om alvorlig kritik og stk. 3, om kritikens betydning

- § 11 b, stk. 1, om offentliggørelse af nævnsafgørelser
- § 12 om omhu og samvittighedsfuldhed under udøvelsen af det faglige virke
- § 16 om omhu og uhildethed ved udfærdigelsen af erklæringer

Der er uddrag af reglerne til sidst i afgørelsen. Du finder reglernes fulde ordlyd på www.retsinformation.dk.

Vejledninger

Psykolognævnets vejledende retningslinjer for autoriserede psykologers pligter 2021:

- Afsnit 4.1.3 Funktionen som undersøger
- Afsnit 6.1.2 Omhu og uhildethed
- Afsnit 6.1.6 Hvad skal erklæringen indeholde

Lovuddrag

Lov om psykologer m.v. (psykologloven), senest bekendtgjort ved lov bekendtgørelse nr. 1534 af 1. juli 2021

§ 2 c. Psykolognævnet kan i en konkret tilsynssag træffe afgørelse om at udtale kritik, hvis en autoriseret psykolog har tilsidesat eller ikke levet op til sine forpligtelser efter kapitel 2.

Stk. 2. Har den autoriserede psykolog i væsentligt omfang tilsidesat eller ikke levet op til sine forpligtelser efter kapitel 2, kan Psykolognævnet træffe afgørelse om at udtale alvorlig kritik.

Stk. 3. Psykolognævnet skal i sager, hvor nævnet efter stk. 1 eller 2 udtaler kritik eller alvorlig kritik, supplerende udtale sig om kritikens betydning for det arbejde, som sagen omhandler.

§ 11 a. Psykolognævnet offentliggør med navns nævnelse domme om fratagelse af autorisation efter § 3, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Psykolognævnet offentliggør med navns nævnelse afgørelser om midlertidig eller endelig fratagelse af autorisation efter § 3, § 5 og § 7, stk. 2. Der kan ved offentliggørelse efter 1. pkt. ikke ske offentliggørelse af oplysninger om, at sagen oversendes til politiet.

Stk. 3. Bliver en autoriseret psykolog i medfør af straffelovens § 79, stk. 1 eller 4, ved dom eller kendelse frataget retten til at udøve hverv som autoriseret psykolog, skal anklagemyndigheden give Psykolognævnet meddelelse herom. Psykolognævnet offentliggør med navns nævnelse de i 1. pkt. nævnte afgørelser om frakendelser.

Stk. 4. Social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om periode, sted og form for offentliggørelse efter stk. 1-3.

§ 12. En autoriseret psykolog er under udøvelsen af sin virksomhed forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed.

§ 16. Autoriserede psykologer skal udvise omhu og uhildethed ved udfærdigelse af erklæringer, som de afgiver i deres egenskab af autoriserede psykologer.